Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

25. juuni 2020*

Tühistamishagi – Institutsiooniline õigus – Protokoll Euroopa Liidu institutsioonide ning teatud organite, asutuste ja talituste asukoha kohta – Euroopa Parlament – Mõiste „eelarveistungjärk“, mis toimub Strasbourgis (Prantsusmaa) – ELTL artikkel 314 – Eelarvepädevuse teostamine täiskogu täiendaval osaistungjärgul Brüsselis (Belgia)

Kohtuasjas C-92/18,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel 7. veebruaril 2018 esitatud tühistamishagi,

Prantsuse Vabariik, esindajad: E. de Moustier, A.-L. Desjonquères, J.-L. Carré, F. Alabrune, D. Colas ja B. Fodda ning hiljem E. de Moustier, A.-L. Desjonquères, A. Daly ja J.-L. Carré,

hageja,

keda toetab:

Luksemburgi Suurhertsogiriik, esindajad: D. Holderer, C. Schiltz ja T. Uri, hiljem C. Schiltz ja T. Uri,

menetlusse astuja,

versus

Euroopa Parlament, esindajad: R. Crowe, U. Rösslein ja S. Lucente,

kostja,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev, Euroopa Kohtu president K. Lenaerts teise koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud P. G. Xuereb, T. von Danwitz (ettekandja) ja A. Kumin,

kohtujurist: G. Hogan,

kohtusekretär: ametnik V. Giacobbo-Peyronnel,

arvestades kirjalikku menetlust ja 16. jaanuari 2020. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

1 Prantsuse Vabariik palub oma hagis tühistada neli Euroopa Parlamendi akti, mis käsitlevad Euroopa Liidu 2018. aasta eelarve vastuvõtmist (edaspidi kõik koos „vaidlustatud aktid“), nimelt:

– parlamendi täiskogu 29. novembri 2017. aasta istungi päevakord (dokument P8_0J (2017)11-29) osas, milles sellesse on kantud liidu 2018. aasta eelarve projekti ühist teksti käsitlev arutelu;

– parlamendi täiskogu 30. novembri 2017. aasta istungi päevakord (dokument P8_0J (2017)11-30) osas, milles sellesse on kantud ühise teksti hääletus, millele järgnevad selgitused hääletuse kohta;

– parlamendi 30. novembri 2017. aasta seadusandlik resolutsioon selle ühise teksti kohta (dokument P8_TA(2017)0458, P8_TA-PROV(2017)0458), ja

– parlamendi presidendi 30. novembri 2017. aasta akt, millega ta kuulutas liidu 2018. aasta eelarve lõplikult vastuvõetuks.

Õiguslik raamistik

2 EL lepingule, EL toimimise lepingule ja Euratomi lepingule lisatud protokolli nr 6 Euroopa Liidu institutsioonide ning teatud organite, asutuste ja talituste asukoha kohta (edaspidi „institutsioonide asukohta käsitlev protokoll“) ainsa artikli punktis a on ette nähtud:

„Euroopa Parlamendi asukoht on Strasbourgis, kus peetakse 12 igakuist täisistungjärku, sealhulgas eelarveistungjärk. Lisatäisistungjärgud peetakse Brüsselis. Euroopa Parlamendi komiteed käivad koos Brüsselis. Euroopa Parlamendi peasekretariaat ja selle talitused jäävad Luxembourgi.“

3 ELTL artiklis 314 on ette nähtud:

„Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad seadusandliku erimenetluse kohaselt liidu aastaeelarve vastavalt järgmistele sätetele.

[…]

3. Nõukogu võtab eelarveprojekti kohta vastu oma seisukoha ja edastab selle Euroopa Parlamendile hiljemalt selle aasta 1. oktoobril, mis eelneb aastale, mil eelarve tuleb täita. […]

4. Kui neljakümne kahe päeva jooksul pärast sellist edastamist Euroopa Parlament:

[…]

c) võtab oma liikmete enamusega vastu muudatused, edastatakse muudetud eelnõu nõukogule ja komisjonile. Euroopa Parlamendi president kutsub kokkuleppel nõukogu eesistujaga viivitamata kokku lepituskomitee koosoleku. […]

5. Nõukogu liikmetest või nende esindajatest ja võrdsest arvust Euroopa Parlamenti esindavatest liikmetest koosneva lepituskomitee ülesanne on jõuda kahekümne ühe päeva jooksul alates kokkukutsumisest Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohtade alusel kokkuleppele ühise teksti suhtes, tehes otsuse nõukogu liikmete või nende esindajate kvalifitseeritud häälteenamusega ja Euroopa Parlamendi esindajate häälteenamusega.

[…]

6. Kui lepituskomitee lepib lõikes 5 osutatud kahekümne ühe päeva jooksul kokku ühise teksti osas, on nii Euroopa Parlamendil kui ka nõukogul selle kokkuleppe kuupäevast alates neliteist päeva aega ühine tekst heaks kiita.

7. Kui lõikes 6 osutatud neljateistkümne päeva jooksul:

a) nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu kiidavad ühise teksti heaks või ei võta otsust vastu, või üks neist institutsioonidest kiidab ühise teksti heaks, samas kui teine otsust vastu ei võta, loetakse eelarve lõplikult vastuvõetuks vastavalt ühisele tekstile, või

b) nii Euroopa Parlament oma liikmete enamusega kui ka nõukogu lükkavad ühise teksti tagasi, või üks nendest institutsioonidest lükkab ühise teksti tagasi, samas kui teine ei võta otsust vastu, esitab komisjon uue eelarveprojekti, või

[…]

d) Euroopa Parlament kiidab ühise teksti heaks, samas kui nõukogu lükkab selle tagasi, võib Euroopa Parlament neljateistkümne päeva jooksul alates tagasilükkamisest nõukogu poolt otsustada oma liikmete enamusega ning antud häälte kolmeviiendikulise enamusega kinnitada kõik või mõned lõike 4 punktis c osutatud muudatused. Kui mõnda Euroopa Parlamendi muudatust ei kinnitata, jääb kehtima lepituskomitees kokkulepitud seisukoht eelarvejao kohta, mille suhtes muudatusettepanek esitati. Eelarve loetakse sellega lõplikult vastuvõetuks.

[…]

9. Kui käesolevas artiklis ettenähtud menetlus on lõpule viidud, kuulutab Euroopa Parlamendi president eelarve lõplikult vastuvõetuks.

10. Iga institutsioon kasutab talle käesoleva artikliga antud volitusi vastavalt aluslepingutele ja selle alusel vastu võetud õigusaktidele, eelkõige sellistele õigusaktidele, mis on vastu võetud liidu omavahendite ning tulude ja kulude vahelise tasakaalu valdkonnas.“

Vaidluse taust

4 Parlament võttis 7. oktoobril 2015 vastu 2017. aasta täiskogu osaistungjärkude ajakava, milles oli ette nähtud muu hulgas täiskogu korraliste osaistungjärkude toimumine Strasbourgis (Prantsusmaa) 23.–26. oktoobrini, 13.–16. novembrini ja 11.–14. detsembrini 2017 ning täiskogu täiendava osaistungjärgu toimumine Brüsselis (Belgia) 29. ja 30. novembril 2017.

5 Nõukogu, parlament ja komisjon koostasid 2017. aasta aprillis pragmaatilise ajakava, milles täpsustati keskseid kuupäevi, millele institutsioonid kavandasid 2018. aasta eelarve menetluse eri etapid, sealhulgas võimaliku lepitusmenetluse.

6 Komisjon avaldas 29. juunil 2017 liidu 2018. aasta eelarve projekti. Euroopa Nõukogu edastas 13. septembril 2017 parlamendile oma seisukoha selle projekti kohta. Pärast hääletamist eelarvekomisjonis ja arutamist täiskogu korralise osaistungjärgu ajal, mis toimus Strasbourgis 23.–26. oktoobrini 2017, võttis parlament 25. oktoobril 2017 vastu seadusandliku resolutsiooni, mis sisaldas selle projekti muutmise ettepanekuid. 31. oktoobril 2017 algas parlamendi ja nõukogu vahel eelarvealane lepitusmenetlus. Menetluse tulemusena lepiti 18. novembril 2017 kokku liidu 2018. aasta eelarve projekti ühises tekstis.

7 Nõukogu kiitis 30. novembril 2017 liidu 2018. aasta eelarve projekti ühise teksti heaks. Parlament kandis seda projekti käsitleva arutelu ja hääletamise Brüsselis 29. ja 30. novembril 2017 toimunud täiskogu täiendava osaistungjärgu päevakorda. Parlament kiitis 30. novembri 2017. aasta seadusandliku resolutsiooniga eelarveprojekti heaks. Samal päeval kuulutas parlamendi president täiskogu istungil liidu 2018. aasta eelarve lõplikult vastuvõetuks.

8 Pärast käesoleva hagi esitamist jättis Euroopa Kohus 2. oktoobri 2018. aasta kohtuotsusega Prantsusmaa *vs.* parlament (eelarvepädevuse teostamine) (C-73/17, EU:C:2018:787) rahuldamata Prantsuse Vabariigi hagi, millega viimane palus tühistada aktid, mis parlament oli andnud liidu 2017. aasta eelarve vastuvõtmise menetluses. Pärast selle kohtuotsuse kuulutamist kinnitas Prantsuse Vabariik Euroopa Kohtu küsimuse peale, et ta kavatseb jääda liidu 2018. aasta eelarvet puudutava hagi juurde.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

9 Prantsuse Vabariik palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud aktid;

– säilitada selle akti toime, millega parlamendi president kuulutas liidu 2018. aasta eelarve lõplikult vastuvõetuks, kuni see eelarve võetakse lõplikult vastu aktiga, mis on aluslepingutega kooskõlas, mõistliku aja jooksul alates käesolevas kohtuasjas Euroopa Kohtu tehtava kohtuotsuse kuulutamise kuupäevast, ja

– mõista kohtukulud välja parlamendilt.

10 Parlament palub Euroopa Kohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja Prantsuse Vabariigilt ja

– teise võimalusena säilitada selle akti toime, millega parlamendi president kuulutas liidu 2018. aasta eelarve lõplikult vastuvõetuks, kuni mõistliku aja jooksul jõustub uus akt, millega see asendatakse.

11 Euroopa Kohtu presidendi 26. aprilli 2019. aasta otsusega lubati Luksemburgi Suurhertsogiriigil astuda menetlusse Prantsuse Vabariigi nõuete toetuseks.

Hagi

Poolte argumendid

12 Prantsuse Vabariik, keda toetab Luksemburgi Suurhertsogiriik, esitab üheainsa väite, et vaidlustatud aktidega on rikutud institutsioonide asukohta käsitlevat protokolli. Vastavalt protokolli ainsa artikli punktile a on parlament kohustatud teostama talle ELTL artikli 314 lõigetega 5, 6 ja 9 antud eelarvepädevust üldjuhul tervikuna täiskogu korralistel osaistungjärkudel, mida peetakse Strasbourgis. Käesoleval juhul on institutsioon eiranud nendest artiklitest tulenevate nõuete omavahelise ühitamise vajadust, kuivõrd ta kandis liidu 2018. aasta eelarve projekti ühise teksti arutelu ja hääletuse, mis on ette nähtud ELTL artikli 314 lõikes 6, Brüsselis 29. ja 30. novembril 2017 toimunud täiskogu täiendava osaistungjärgu päevakorda ning kuulutas ELTL artikli 314 lõikel 9 põhineva parlamendi presidendi aktiga eelarve lõplikult vastuvõetuks samal täiskogu täiendaval osaistungjärgul.

13 Sellega seoses väidab Prantsuse Vabariik, et parlament tegi kaalutlusvea, kui ta kehtestas ja seejärel jättis jõusse täiskogu korraliste osaistungjärkude ajakava aastaks 2017 nii, et ta sai teha otsuse 2018. aasta eelarve projekti ühise teksti kohta ELTL artikli 314 lõikes 6 ette nähtud tähtaja jooksul üksnes eelmises punktis nimetatud täiskogu täiendaval osaistungjärgul, mis leidis aset Brüsselis, mitte Strasbourgis toimunud täiskogu korralisel osaistungjärgul.

14 Prantsuse Vabariik leiab, et lepitusmenetluse käigus saavutatud kokkuleppe kuupäeva on võimalik ette näha. Sellega seoses märgib ta kõigepealt, et praktikas toimub ELTL artikli 314 lõikes 4 ette nähtud eelarveprojekti üle hääletamine alati oktoobrikuu teisel osaistungjärgul, nn oktoobri II osaistungjärgul. Seejärel väidab liikmesriik, et alates Lissaboni lepingu jõustumisest on süstemaatiliselt kasutatud lepitusmenetlust. Lõpuks lisab ta, et sellise menetluse kasutamise korral, mis on väga tõenäoline, sõlmitakse võimalik lepituskokkulepe suure tõenäosusega ELTL artikli 314 lõikes 5 ette nähtud lepitusperioodi viimastel päevadel. Neil asjaoludel leiab Prantsuse Vabariik, et parlament on kohustatud ette nägema täiskogu korralise osaistungjärgu novembrikuus neljandale või viiendale nädalale pärast „oktoobri II osaistungjärku“, kuna selline kavandamine suurendab tema hinnangul maksimaalselt tõenäosust, et sellel institutsioonil on võimalik eelarveprojekti ühise teksti kohta otsus teha Strasbourgis toimuva täiskogu korralise osaistungjärgu ajal ELTL artikli 314 lõikes 6 ette nähtud 14 päeva jooksul. Käesoleval juhul kavandas nimetatud institutsioon 2017. aasta novembrikuu täiskogu korralise osaistungjärgu siiski kolmandale nädalale pärast 2017. aasta „oktoobri II osaistungjärku“ ning see takistas tal teostada ELTL artikli 314 lõigete 6, 7 ja 9 alusel oma eelarvepädevust Strasbourgis.

15 Igal juhul väidab Prantsuse Vabariik, et parlament oleks võinud muuta täiskogu korraliste osaistungjärkude ajakava pärast seda, kui oli kehtestatud pragmaatiline ajakava, milles institutsioonide ühisel kokkuleppel oli kavandatud eelarvemenetluse käik. Pärast viimati nimetatud ajakava koostamist sai parlament kinnituse lepitusmenetluse toimumise kuupäevadele ning lepituskomitee koosolekute kuupäevadele selleks väga tõenäoliseks juhuks, kui sellist menetlust oleks pärast „oktoobri II osaistungjärku“ alustatud.

16 Parlament väidab, et ta ei teinud kaalutlusviga, kui ta teostas ELTL artikli 314 lõigete 6, 7 ja 9 alusel oma eelarvepädevust täiskogu täiendaval osaistungjärgul, mis toimus 29. ja 30. novembril 2017. Arvestades eelarvemenetlusele omaseid ettenägematusi, ei olnud 2017. aasta täiskogu osaistungjärkude ajakava kehtestamise ajal põhimõtteliselt kindlad ei lepitusmenetluse kasutamine ega ka kuupäev, mil seda menetlust alustatakse ja mil see võib lõppeda aastaeelarve projekti ühise teksti suhtes kokkuleppele jõudmisega.

Euroopa Kohtu hinnang

17 Nagu kinnitab ELTL artikli 314 lõige 10, on parlament kohustatud teostama talle antud eelarvepädevust vastavalt aluslepingutele ja nende alusel vastu võetud õigusaktidele.

18 Esiteks on see institutsioon kohustatud järgima institutsioonide asukohta käsitlevat protokolli, mis ELL artikli 51 kohaselt on aluslepingute lahutamatu osa. Selle protokolli ainsa artikli punktis a on sätestatud, et „Euroopa Parlamendi asukoht on Strasbourgis, kus peetakse 12 igakuist täisistungjärku, sealhulgas eelarveistungjärk“.

19 Sellega seoses leidis Euroopa Kohus 2. oktoobri 2018. aasta kohtuotsuse Prantsusmaa *vs.* parlament (eelarvepädevuse teostamine) (C-73/17, EU:C:2018:787) punktides 32, 35 ja 37, et kuna protokolli ainsa artikli punktis a puuduvad täpsustused, tuleb mõistet „eelarveistungjärk“ tõlgendada nii, et see viitab kõigile täiskogu osaistungjärkudele, mille kestel parlament teostab oma eelarvepädevust, ja kõigile aktidele, mis institutsioon seda teostades vastu võtab. Parlamendi eelarvepädevuse teostamine täiskogu istungil kujutab endast nimelt olulist momenti liidu demokraatlikus toimimises ning nõuab eelkõige avalikku arutelu täiskogu istungil, mis lubaks liidu kodanikel saada teavet erinevate väljendatud poliitiliste suundumuste kohta ja tulenevalt sellest kujundada oma poliitiline seisukoht liidu tegevuse

suhtes. Lisaks tugevdab parlamendi täiskogu istungil toimuva arutelu läbipaistvus eelarvemenetluse demokraatlikku legitiimsust liidu kodanike silmis ja tema tegevuse usaldusväärsust. Neil asjaoludel ei hõlma institutsioonide asukohta käsitleva protokolli ainsa artikli punktis a sisalduv mõiste „eelarveistungjärk“ mitte ainult täiskogu korralist istungjärku, kus eelarveprojekt vaadatakse ELTL artikli 314 lõike 4 kohaselt esimesel lugemisel läbi, vaid ka ELTL artikli 314 lõike 6 alusel toimuvat teist lugemist, mis tagab lepitusmenetluse tulemusena valminud aastaeelarve projekti ühise teksti avaliku arutelu ja hääletuse täiskogu istungil.

20 Teiseks on parlament kohustatud järgima nõudeid, mis on talle ELTL artikliga 314 kehtestatud seoses tema eelarvepädevuse teostamisega täiskogu istungil. Selles sättes ette nähtud vahetoimingute ja tähtaegade eesmärk on tagada liidu aastaeelarve vastuvõtmine enne vastavale eelarveaastale eelneva aasta lõppu, kuna nende eiramine võib olenevalt olukorrast viia ajutist eelarvet käsitleva ELTL artikli 315 kohaldamiseni (2. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* parlament (eelarvepädevuse teostamine), C-73/17, EU:C:2018:787, punkt 38).

21 Kui parlamendis ei toimu aastaeelarve projekti ühise teksti arutelu ja hääletamist ELTL artikli 314 lõikes 6 sätestatud 14 päeva jooksul, võib nõukogu selle projekti nimetatud artikli lõike 7 punktis a sätestatud tingimustel üksi vastu võtta. Aastaeelarve vastuvõtmise menetluses on aga liidu tegevuse läbipaistvuse ja demokraatliku legitiimsuse seisukohast eriline tähtsus sellel, et parlament teostaks talle ELTL artikli 314 lõikega 6 antud pädevust ja teeks ühise teksti kohta otsuse täiskogu istungil (2. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* parlament (eelarvepädevuse teostamine), C-73/17, EU:C:2018:787, punkt 40).

22 Kolmandaks, kuna institutsioonide asukohta käsitleva protokolli ainsa artikli punkt a ja ELTL artikkel 314 on samaväärse õigusjõuga, ei saa esimesena nimetatud artiklist tulenevatel nõuetel kui sellistel olla esimust teisest artiklist tulenevate nõuete suhtes ja vastupidi. Neid nõudeid kohaldades tuleb igal üksikjuhul tagada nende omavaheline vajalik ühitamine ja õiglane tasakaal (2. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* parlament (eelarvepädevuse teostamine), C-73/17, EU:C:2018:787, punkt 42).

23 Peale selle tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et institutsioonide asukohta käsitlev protokoll lähtub liikmesriikide ja parlamendi vastavate volituste vastastikusest järgimisest ning vastastikuse lojaalse koostöö kohustusest (2. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* parlament (eelarvepädevuse teostamine), C-73/17, EU:C:2018:787, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).

24 Parlament on seega kohustatud teostama oma eelarvepädevust täiskogu korralisel osaistungjärgul Strasbourgis, ilma et see institutsioonide asukohta käsitleva protokolli ainsa artikli punktist a tulenev kohustus siiski takistaks juhul, kui see tuleneb ELTL artiklis 314 ette nähtud eelarvemenetluse ladusa läbiviimisega seotud kohustuslikest nõuetest, aastaeelarve arutamist ja hääletamist täiskogu täiendaval osaistungjärgul Brüsselis. Selline menetluse läbiviimine, milles prevaleerib protokolli ainsa artikli punkti a absoluutne järgimine ja mis kahjustab parlamendi täiel määral menetluses osalemist, oleks vastuolus neist sätetest tulenevate nõuete vajaliku ühitamisega, mida käsitleb käesoleva kohtuotsuse punkt 22 (2. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* parlament (eelarvepädevuse teostamine), C-73/17, EU:C:2018:787, punkt 44).

25 Mis puudutab kohtulikku kontrolli käesoleva kohtuotsuse punktidest 22–24 nähtuvate nõuete järgimise üle, siis täpsustas Euroopa Kohus 2. oktoobri 2018. aasta kohtuotsuse Prantsusmaa *vs.* parlament (eelarvepädevuse teostamine) (C-73/17, EU:C:2018:787) punktis 45, et parlamendil on institutsioonide asukohta käsitleva protokolli ainsa artikli punkti a ja ELTL artikli 314 nõuete vajalikul ühitamisel kaalutlusõigus, mis tuleneb eelarvemenetluse ladusa läbiviimisega seotud kohustuslikest nõuetest. Seega seisneb kohtulik kontroll küsimuses, kas parlament tegi kaalutlusvigu seoses sellega, et ta osaliselt teostas oma eelarvepädevust täiskogu täiendaval osaistungjärgul.

26 Neist kaalutlustest lähtudes tuleb kontrollida, kas vaidlustatud aktidega on tagatud institutsioonide asukohta käsitleva protokolli ainsa artikli punktist a ja ELTL artiklist 314 tulenevate nõuete vajalik ühitamine.

27 Kuigi Prantsuse Vabariik möönab sellega seoses, et täiskogu 2017. aasta korraliste osaistungjärkude ajakavas kinnitatud raamistikus oli Brüsselis 29. ja 30. novembril 2017 toimunud täiskogu täiendav osaistungjärk parlamendi jaoks ainus võimalus 2018. aasta eelarve projekti ühise teksti suhtes otsuse tegemiseks ELTL artikli 314 lõikes 6 ette nähtud tähtaja jooksul, väidab ta – ja teda toetab Luksemburgi Suurhertsogiriik –, et parlament on oma ajakava koostamisel teinud kaalutlusvea. Nende liikmesriikide sõnul oleks olnud võimalik seda ajakava kohandada nii, et see oleks võimaldanud liidu 2018. aasta eelarve projekti ühise teksti arutamise ja hääletamise seda tähtaega järgides läbi viia Strasbourgis. Võimalus selliseks kohandamiseks või isegi täiskogu 2017. aasta korraliste osaistungjärkude ajakava muutmiseks oli nimelt olemas nii ajakava kehtestamisel 7. oktoobril 2015 kui ka pärast pragmaatilise ajakava koostamist aprillis 2017.

28 Mis puudutab esiteks parlamendi 2017. aasta ajakava kehtestamist, mis toimus 7. oktoobril 2015, siis põhinevad Prantsuse Vabariigi argumendid, mida toetab Luksemburgi Suurhertsogiriik, eeldusel, et parlamendil oli kuupäeva, mil lepituskomitee jõudis aastaeelarve projekti ühise teksti suhtes kokkuleppele, selle ajakava kehtestamise hetkel võimalik mõistlikult ette näha.

29 Euroopa Kohus lükkas selle eelduse siiski juba tagasi, kui ta leidis 2. oktoobri 2018. aasta kohtuotsuse Prantsusmaa *vs.* parlament (eelarvepädevuse teostamine) (C-73/17, EU:C:2018:787) punktis 50, et täiskogu korraliste osaistungjärkude ajakava kehtestamise ajal ei olnud põhimõtteliselt kindel ei lepitusmenetluse kasutamine ega ka kuupäev, mil seda menetlust alustatakse ja mil see võib lõppeda aastaeelarve projekti ühise teksti suhtes kokkuleppele jõudmisega.

30 Ükski Prantsuse Vabariigi ja Luksemburgi Suurhertsogiriigi esitatud asjaoludest ei sea kahtluse alla eelarvemenetlusele omaste ettenägematustega seotud kaalutlusi, millel põhineb eelmises punktis viidatud kohtupraktika.

31 Nimetatud liikmesriikide argumendid, mille kohaselt peab parlament kavandama täiskogu novembrikuu korralise osaistungjärgu kas neljandale või viiendale nädalale pärast „oktoobri II osaistungjärku“, tähendavad lisaks tingimata, et institutsioonil on selleks kaalutlusõigus. Täpsemalt, kuivõrd Prantsuse Vabariik tugineb tõdemusele, et selline kavandamine „suurendab maksimaalselt tõenäosust“, et eelarveprojekti ühise teksti arutamine ja hääletamine leiab aset novembrikuus Strasbourgis toimuva täiskogu korralise osaistungjärgu ajal, möönab ta sisuliselt, et niisugune kavandamine ei saa tagada, et arutelu ja hääletus tõepoolest toimuvad Strasbourgis, ning seega kinnitab, et parlamendi ajakava koostamine ei saa kõrvaldada eelarvemenetlusele omaseid ettenägematusi.

32 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et täiskogu 2017. aasta korraliste osaistungjärkude ajakava kehtestamisel 7. oktoobril 2015 jäi parlament käesoleva kohtuotsuse punktis 25 osutatud kaalutlusõiguse piiridesse.

33 Teiseks heidab Prantsuse Vabariik parlamendile ette, et viimane ei muutnud seda ajakava pärast 2018. aasta eelarvemenetluse pragmaatilise ajakava kehtestamist aprillis 2017, kuna pragmaatiline ajakava kinnitas lepitusmenetluse kuupäevi sellise menetluse väga tõenäolise kasutamise korral.

34 Pragmaatilises ajakavas olid täpsustatud kuupäevad, mille nõukogu, parlament ja komisjon aprillis 2017 kavandasid 2018. aasta eelarve menetluse jaoks, sealhulgas võimaliku lepitusmenetluse jaoks, hoolimata võimalusest, et eelarvemenetlusele omased ettenägematused võivad takistada institutsioonidel kavandatud kuupäevi järgida.

35 Mis puudutab neid ettenägematusi, siis märkis parlament, ilma et talle oleks selles küsimuses vastu vaieldud, et lepitusperioodi tulemus ei ole kindel, nagu nähtub eelkõige asjaolust, et see periood lõppes ilma kokkuleppeta kolmes menetluses viiest, mis ELTL artiklis 314 sätestatud korra kohaselt olid läbi viidud enne parlamendi 2017. aasta ajakava kehtestamist, mistõttu sai liidu aastaeelarve nendes kolmes menetluses vastu võtta alles kõne all olevale eelarveaastale eelnenud aasta detsembris. Lisaks täpsustas parlament Euroopa Kohtu poolt kohtuistungil esitatud küsimusele vastates – millele samuti ei ole vastu vaieldud –, et lepitusperioodi täpse alguse saab kindlaks määrata alles viimasel hetkel lähtuvalt parlamendi, nõukogu ja komisjoni ajakohastatud ajakavadest.

36 Seega ei olnud pärast aprillis 2017 pragmaatilise ajakava koostamist 2018. aasta eelarve menetluse jaoks ikka veel kindel, kas ja millisel kuupäeval võib lepituskomitee tegelikult lepituskokkuleppe saavutada.

37 Neil asjaoludel ei teinud parlament ka hindamisviga, kui ta jättis täiskogu 2017. aasta korraliste osaistungjärkude ajakava kehtima ka pärast pragmaatilise ajakava koostamist sama aasta aprillis.

38 Järelikult ei ole vaidlustatud aktides tehtud hindamisviga, millele Prantsuse Vabariik viitab.

39 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb Prantsuse Vabariigi ainus väide tagasi lükata ja seega jätta hagi rahuldamata.

Kohtukulud

40 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna parlament on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Prantsuse Vabariik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb Prantsuse Vabariigi kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja ka parlamendi kohtukulud. Kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt kannab menetlusse astunud Luksemburgi Suurhertsogiriik oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**

2. **Jätta Prantsuse Vabariigi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Parlamendi kohtukulud.**

3. **Jätta Luksemburgi Suurhertsogiriigi kohtukulud tema enda kanda.**

Allkirjad